

deep dive

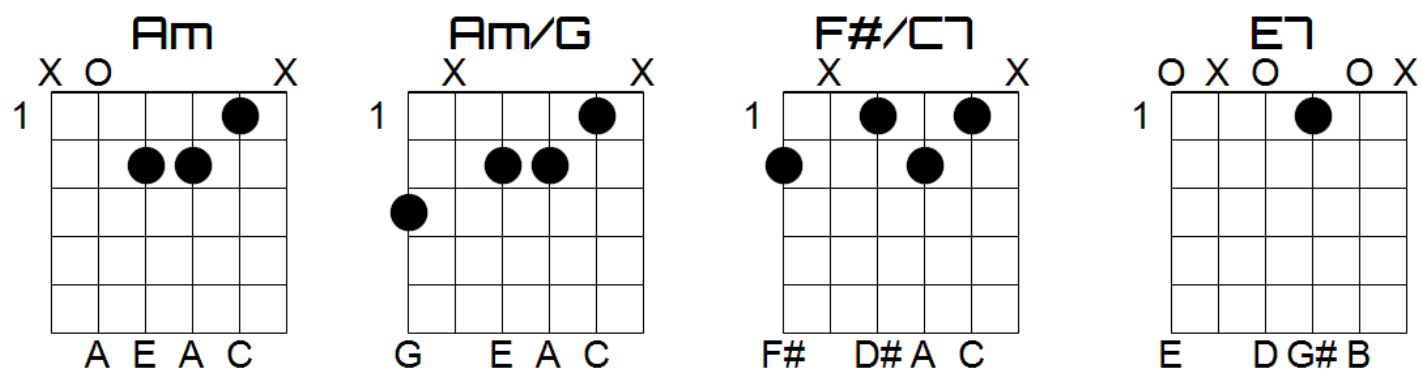
Uitgave	Categorie	Onderwerp
14	Akkoordenleer	Uitbreiden van akkoordprogressies

“Deep Dive” is een periodiek verschijnend e-paper, dat naast de GuitarJan.com nieuwsbrief, wordt verstuurd aan geïnteresseerden. “Deep Dive” behandelt een specifiek muziektheoretisch onderdeel, dat kan variëren van een akkoorden clinic tot het behandelen van toonladder rariteiten of een gedetailleerde uitleg van een bepaalde solo, of een complex slagritme.

We gaan er voor de “Deep Dive” serie van uit dat je een redelijke muziektheoretische kennis hebt, waarbij onze website GuitarJan.com je natuurlijk alle studiemogelijkheden biedt.

Uitbreiden van akkoordprogressies

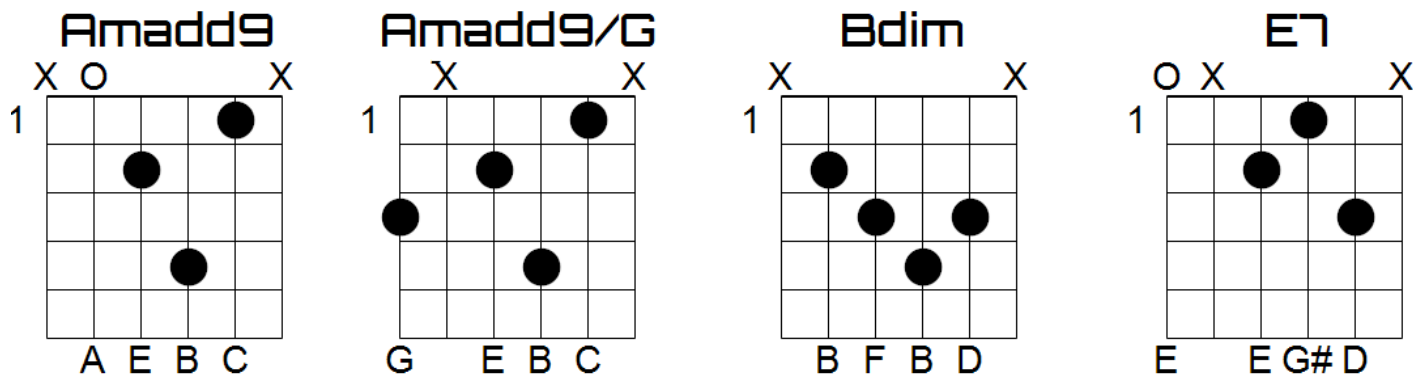
Het uitbreiden van een akkoordprogressie (*chord sequence*) is een mooie manier om nieuwe ideeën op te doen.

Afbeelding 1

Afbeelding 1 laat een aantal welbekende akkoorden zien, wellicht met de uitzondering van het F#/C7 akkoord. Het idee is, deze akkoordprogressie als *fingerstyle arpeggio's* te spelen, waarbij je de duim gebruikt om de basnoot te spelen, and de overige noten met respectievelijk de wijsvinger, middelvinger en ringvinger. Je kunt de akkoorden rustig wat laten uitklinken (*let ring*). Als je één noot per tel speelt, past ieder akkoord prima in een volledige maat. De muziektheoretisch geschoolde gitarist weet dat het F#/C7 akkoord functioneert als een vervangend akkoord voor B7, en je kunt het F# akkoord in een B7 akkoord veranderen, door je wijsvinger me de top op de D-snaar te plaatsen, zodat de open B-snaar zonder problemen gespeeld kan worden. Probeer het maar eens uit, en luister goed naar welk akkoord je preferereert.

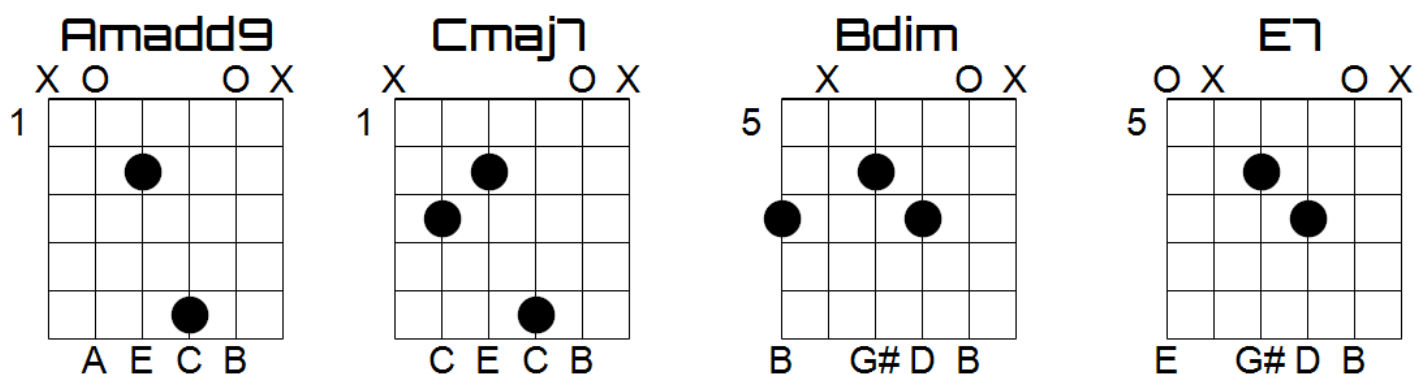
Een toegevoegde none (add9) akkoord geeft een mooie klankkleur aan een majeur of mineur akkoord, en in afbeelding 2 gebruiken we een Amadd9 akkoord, gevolgd door een Amadd9 akkoord met een bas in de G (de 3de positie op de Lage E-snaar). In deze beide akkoorden zijn de kleine terts en de toegevoegde none slechts een halve toon van elkaar verwijderd, waardoor je een aangename dissonant krijgt, waardoor de ak-

Afbeelding 2

koordprogressie vele interessanter gaat klinken. We experimenteren ook wat met een Bdim akkoord. In tegenstelling tot het F#/C7 akkoord in afbeelding 1 (wat in feite ook een verminderd akkoord is), heeft het Bdim akkoord in afbeelding 2 geen septiem, het is simpelweg een triade. We hebben geprobeerd de melodie in de akkoordprogressie te creëren door de noten uit het ene akkoord met de kleinst mogelijke stappen naar het volgende akkoord over te brengen. Dit noemen we in muziektermen ook wel stemvoering (*voice leading* of *voicing*).

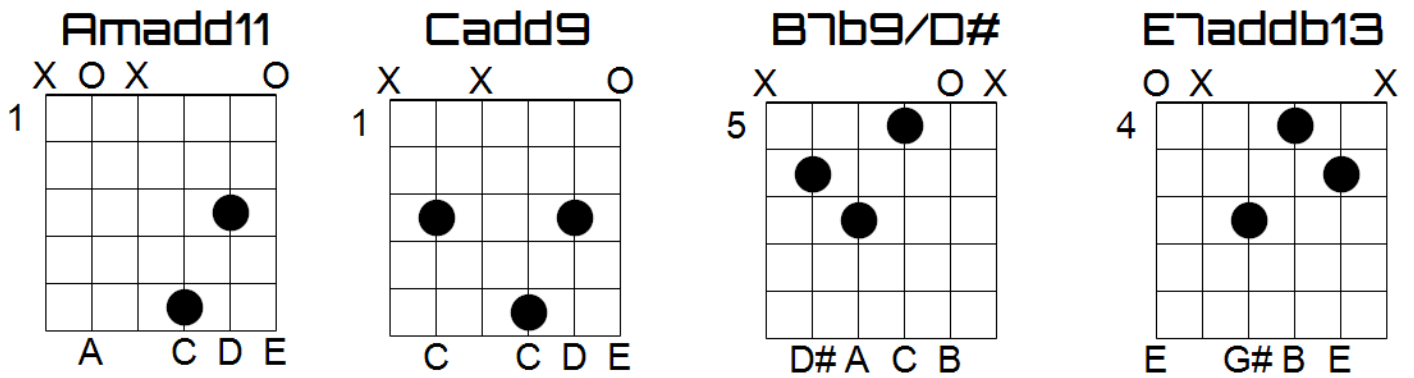
We gaan weer even naar een muziektheoretisch momentje. Het Am/G akkoord uit afbeelding 1 bestaat uit de noten A, C, E en G. Als je deze noten herschikt, bijvoorbeeld in C, E, G en A, krijg je een C6 (C sext) akkoord, dus de beide akkoorden Am/G en C6 zijn prima uitwisselbaar met elkaar. Een Cmaj7 akkoord zit in hetzelfde harmonische gebied als het C6 akkoord, de toegevoegde B noot is dan hetzelfde als de toegevoegde none (9) aan het mineur akkoord, zie afbeelding 2. Dit is een wat omslachtige manier om uit te leggen waarom het tweede akkoord in afbeelding 3 een Cmaj7 is.

Afbeelding 3

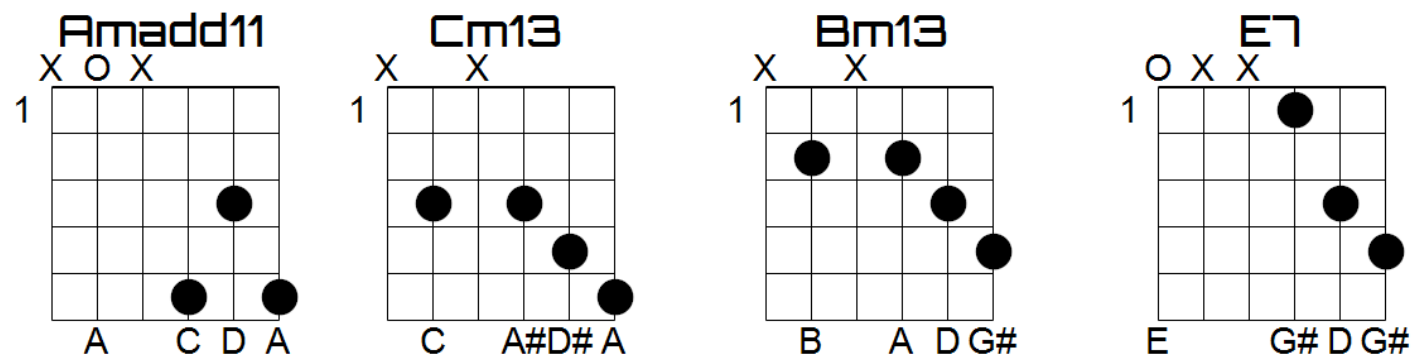
Je kunt arpeggio's interessanter maken als de noten in een akkoord niet geheel voorspellend stijgen of dalen, dus we hebben de notenvolgorde in de eerste beide akkoorden van afbeelding 3 wat veranderd door inversie toe te passen, waardoor de normaliter hoogste noot van een akkoord nu de derde noot is geworden, die wordt gespeeld.

In afbeelding 4 hebben we een D noot toegevoegd aan de eerste beide akkoorden. Daardoor krijg je een Amadd11 en een Cadd9, waardoor je een wat andere klankkleur krijgt dan we bij de voorgaande akkoorden hadden. We hebben nog geen echt B7 akkoord gebruikt in de voorgaande afbeeldingen, en daarom gebruiken we als 3de akkoord in de progressie een kleurrijk B7b9/D# akkoord met een D# in de bas. Door de verminderde none (b9) over te brengen naar het E7 akkoord, waardoor de b9 noot veranderd in b13 noot, hoor je dat je een mooie stemvoering in de je akkoordprogressie krijgt, door noten uit het ene akkoord als het ware te laten "hangen" in het opvolgende akkoord.

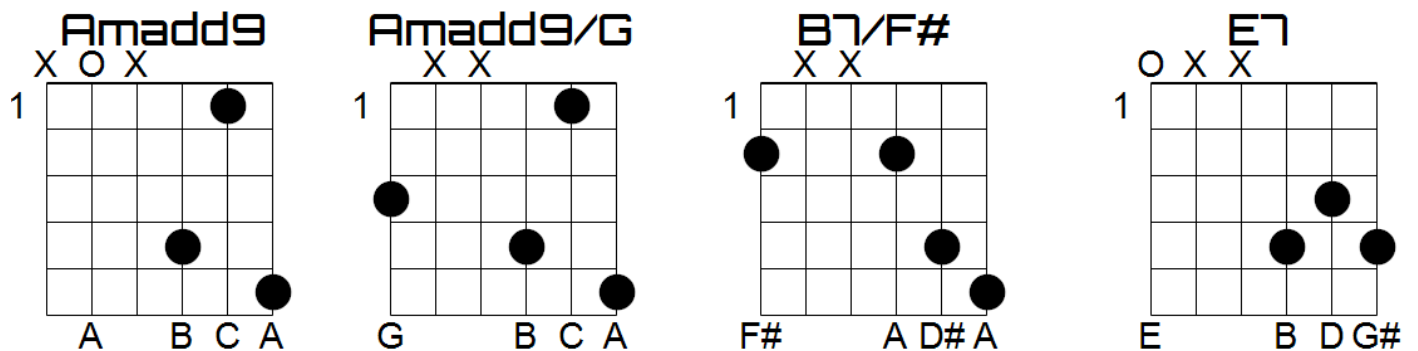
Afbeelding 4

Overall waar je in een akkoordprogressie een majeur akkoord hebt, kun je als experiment dit akkoord eens vervangen door een mineurversie, en dat is precies wat we doen in afbeelding 5, waar het tweede akkoord een Cm13 akkoord is geworden.

Afbeelding 5

Dit heeft een beetje een intense klankkleur, maar doordat de stemvoering zo gekozen is dat de noten allemaal dicht bij elkaar liggen, komen we in de akkoordprogressie van afbeelding 5 eigenlijk redelijk vloeiend en soepel van het Bm13 akkoord naar het E7 akkoord. De speelhand is hier en daar een beetje aan rek-en-strek oefeningen onderhevig, maar door uitsluitend met je vingertoppen te fretten, zal het best lukken de akkoorden te laten uitklinken (*let ring*).

Afbeelding 6

De noten wat spreiden zoals we gedaan hebben bij het eerste akkoord in zowel afbeelding 5 als afbeelding 6, geeft een wat ander klankeffect dan de noten dicht bij elkaar positioneren. Vergelijk deze beide akkoorden eens met de eerste twee akkoorden in afbeelding 1 en afbeelding 2. Al deze akkoorden hebben ongeveer dezelfde klankkleur, maar door het gebruikmaken van open snaren, ontstaat er meer spanning in het

akkoord, vanwege de wat grotere afstand tussen de verschillende noten die zijn gebruikt. Als je de wat grotere spreiding van de eerste twee akkoorden in afbeelding 6 wat te complex vindt, kun je wat verder op de gitaarhals een capo plaatsen. Probeer dit maar eens met de capo op de 5de positie. Je zult gemerkt hebben dat we in afbeelding 6 meer of minder weer terug zijn gekomen bij de akkoordprogressie van afbeelding 1. Experimenteer met het spelen van je favoriete vier akkoordprogressies uit de afbeeldingen 1 tot en met 6, en je krijgt een 16 maten muzieknummer. Neem dit op met je *looper*, en probeer er een gitaarsolo bij te bedenken.